

MARGINAAL

Het is een al oud en ook de laatste tijd weer vaak gehoord verwijt dat sociologen weinig kritisch zouden staan ten opzichte van verschillende maatschappelijke ontwikkelingen. In zijn algemeenheid is dit minstens voor bestrijding vatbaar. Wat vandaag aan maatschappijkritiek circuleert is eenvoudig niet denkbaar zonder hetgeen sociologen in de loop van vele decennia aan kritische analyse van allerlei maatschappelijke verschijnselen gepresenteerd hebben. Dit geldt niet alleen voor het werk van oudere sociologen eerder in deze eeuw, zoals b.v. Weber, Veblen, Michels, Mannheim, Geiger, maar ook voor meer contemporaine beoefenaren der sociale wetenschappen als Riesman, W. H. Whyte, C. W. Mills, Lipset, Daniel Bell, Michael Young, Aron, Adorno, Dahrendorf, om slechts enkele van de meest gelezen auteurs te noemen. En wanneer we ook nog het grensgebied van sociologie en economie in beschouwing nemen kunnen daar nog namen aan toegevoegd worden als die van Myrdal, Galbraith en ten onzent Pen.

Anders gezegd, de kritische traditie is altijd in de sociologie, althans bij een aantal van haar meest prominente vertegenwoordigers, aanwezig geweest. Dit blijkt ook wanneer we bedenken, dat sociologen meer dan vertegenwoordigers van enige andere discipline al decennia lang de rol van kritische intelligentsia' vervullen.

Wel is het waar, dat sociologen over het algemeen nogal behoedzaam zijn met het ventileren van hun, impliciete of expliciete, kritische analyses en deze meestal niet eerder uit handen geven vóór alle feitjes drie cijfers achter de komma precies zijn nagerekend. Dit geldt zeker voor Nederland waar nauwelijks een traditie bestaat dat sociologen hun wat 'lossere', kritische bijproducten van wetenschappelijke arbeid publiceren in algemeen culturele tijdschriften. Er verschijnen weinig van deze 'lossere', maar wel doordachte en vanuit de eigen wetenschap geformuleerde, bijdragen in tijdschriften als *De Gids*, *Hollands Maandblad* of *Tirade*, zoals deze in buitenlandse bladen als *Encounter*, *Dissent*, *Der Monat*, e.d. veelvuldig zijn aan te treffen.

Dit is inderdaad een ernstig gemis. Om deze leemte althans enigszins op te vullen, opent de redactie van de *Sociologische Gids* een rubriek voor dergelijke bijdragen, voorlopig genaamd 'Vrije notities'. Als eerste proeve hiervan treft de lezer in dit nummer een stuk aan getiteld 'Oude wijn in oude zakken, oftewel duidelijkheid in de politiek'. Dit is tegelijk een invitatie aan alle lezers, die al of niet op grond van door hen verricht wetenschappelijk werk iets van algemenere en/of kritische strekking naar voren willen brengen, dit te doen in een korte bijdrage van plm. 2000 woorden.

J.E.E.